

горѣизложени-тъ факти както за врѣме-то, кога е пад-
наѣла Търновска-та патриаршія, тъй и за начинъ-тъ, чрѣзъ
който неино-то достояніе е прѣпаднало на Велика-та
Константинополска църква. Има обаче нѣкои свидѣтел-
ства и преданія, които противорѣчатъ на това заклю-
ченіе.

Едно латинеско свидѣтелство говори, че още и до
1463 год. Търновскіи архіерей се е именувалъ *Πατριάρχης
Τερνοβικίου и на всички България* (Patriarcha Ternobi
et totis Bulgariae ¹⁶). А пакъ Йерусалимскіи патриархъ
Доситей въ своя-та исторія казва. че токо въ 1572 год.
Константинополска-та патриаршія си е подсвоила Търнов-
ска-та ¹⁷). Има пакъ и такива преданія, които говорѣтъ,
че това е станѣло въ 17-тии и даже въ 18-тии вѣкъ ¹⁸).

— Намъ не ни сѣ извѣстни добръ начала-та и осно-
ванія-та на които се опиратъ тѣзи разнорѣчиви и про-
тивоположни на наше-то заключение свидѣтелства и пре-
данія, и поради това не сме въ състояние да ги разгле-
даме подробно критически.

¹⁶) Geschichte von Bulgarien Енгеля стр. 470. Виж. и Ли-
пранди България въ чтеніихъ об. Истор. и древн. 1868 г. кн. 1,
стр. 27.

¹⁷) Особно важно е свидѣтелство-то на патриархъ-тъ Доситея,
който, види се, е ималъ възможность да ся ползова отъ необнаро-
довани паметници. Μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν ἀλωσιν τῆς Κων-
σταντινουπόλεως, говори той, ἡθροίσθη σύνοδος ἐν Κωνστ., (1572 г.)
ἐν ᾗ λόγος ἐγένετο περὶ τοῦ ὅτι κακῶς ᾔτησαν οἱ Βασιλεῖς γενέσθαι
τινάς ἐπαρχίας Ἀρχιεπισκοπὰς ἀδοκεφαλούς. Ὅθεν, ἐπεὶ δὲ τῆς Ἐκ-
κλησίας τότε μὴ δυνηθεῖσιν τοῖς Βασιλεῦσιν ἀντιστῆναι, νῦν καιρὸς
ἐστὶν ὑποταχθῆναι τῇ τῆς Κωνσταντινουπόλεως θρόνῳ τὴν τε Ἀχρίδα,
καὶ τὸ Τούρναβον, καὶ τὸ Πέκιον καὶ οὕτως ἐχειροτόνησαν εἰς ταύτας
τὰς ἀρχιεπισκοπὰς Μητροπόλεις. Ἀλλ' ἡ μὲν Τούρνόβος ἐνέμεινε τῇ
ὑποταγῇ, αἱ δὲ λοιπαὶ..... Кн. 11, гл. 3.

¹⁸) Возрождение Болгаръ, Даскалова.